

SOK-YHTYMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

1.1. – 31.12.2002

Kaupan yleinen toimintaympäristö 2002

Kansainvälisen talouden suhdannekehitys oli alkuvuonna myönteistä, mutta loppuvuotta leimasi epävarmuus. Yhdysvalloissa kotitalouksien velkaantuminen ja työttömyyden kasvu ovat vaimentaneet kulutuskysynnän kasvua. Euroopan talouskasvu on ollut hidasta. Suomessa kokonaistuotanto on kasvanut odotusten mukaisesti. Kasvua oli tammi-syyskuussa ennakkotietojen mukaan 1,3 prosenttia vuoden takaiseen arvoon suhteutettuna. Tuorein kuukausihavainto marraskuulta osoitti 3,1 prosentin kasvua edellisen vuoden vastaavaan arvoon verrattuna. Koko vuoden kokonaistuotannon kasvuksi ennakoidaan noin 1,7 prosenttia. Kansainvälisen talouskasvun hidaskasvu on pitänyt teollisuuden suhdannenäkymät vaikeina. Tammi-marraskuussa teollisuuden kausitasoitettu tuotanto oli 1,6 prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Koko vuoden teollisuustuotannon arvon kasvu noussee kahteen prosenttiin. Ulkomaankauppa oli edellistä vuotta vaisumpaa koko vuoden ajan. Sekä viennin että tuonnin arvo vähenivät prosentin verran edellisen vuoden arvoon verrattuna. Vaimean talouskasvun myötä työllisyystilanne ei juurikaan kohentunut viime vuonna.

Kuluttajat luottavat edelleen omaan talouteensa, mutta suhtautuvat Suomen talouteen ja varsinkin työllisyyskehitykseen epäilevästi. Teollisuuden luottamus tulevan talouskehityksen positiivisuuteen sitä vastoin on laskenut lähinnä tilauskantojen heikon kehityksen vuoksi. Yksityinen kulutus on vuoden toiselta neljännekseltä alkaen ollut noin 3 prosentin kasvussa. Kestokulutustavaroiden kulutuksen arvo lisääntyi tammi-syyskuussa lähes 7 prosenttia. Vuoden toiselta neljännekseltä alkaen tähän vaikutti autokaupan pirstyminen. Puolikestävässä tavarossa sen sijaan päästiin vain 2 prosentin vuosikasvuun. Lyhytikäisten tavaroiden (päivittäistavarat, polttoaineet ja energia) kulutus kasvoi 1,6 prosenttia. Palveluiden kulutuksen lisäykseksi saatiin 1,9 prosenttia vuoden 2001 arvoon verrattuna.

Vuoden 2002 keskimääräinen inflaatio oli 1,7 prosenttia. Kuluttajahintojen nousuun vaikutti eniten asumisen kallistuminen vuoden aikana 0,4 prosentilla. Liikennemenot nousivat suunnilleen saman verran. Hotelli- ja ravintolahintojen samoin kuin kulttuuripalvelujen hintojen nousu vaikutti myös inflaatioon. Toisaalta korkojen lasku sekä puhelumaksujen ja matkapuhelimien hintojen lasku hillitsivät kuluttajahintojen nousua.

Vähittäiskaupan myynti voimistui vuoden varrella lähinnä autokaupan vilkastumisen johdosta. Tilastokeskuksen mu-

kaan vähittäiskaupan myynnin arvo kasvoi tammi-marraskuussa 4,1 prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta. Auto- ja polttonestekaupan myynnin arvo kasvoi samana aikana 7,9 prosenttia. Uusia henkilöautoja myytiin 7 prosenttia edellisvuotta enemmän. Henkilöautojen lisäksi kaupaksi ovat käyneet kodinkoneet ja elektroniset laitteet, joiden myynnin volyyymi on kasvanut noin 10 prosenttia. Tekstiilien ja vaatteiden myynnin volyyymi lisääntyi runsaat 5 prosenttia. Rauta- ja huonekalukaupan myynnin määrä sen sijaan on jopa supistunut hieman. Päivittäistavarakaupan myynnin volyyymi kasvoi vuonna 2002 marraskuun loppuun mennessä 2,2 prosenttia ja tavaratalokaupan volyyymi vastaavana aikana 1,0 prosenttia. Koko vähittäiskaupan myynnin volyymin kasvussa ilman autokaupan lukuja päästäneen vuositasona noin 2,3 prosentin kasvuun vuoden 2001 lukuun verrattuna.

Maatalouskaupan arvo pysyi Suomessa entisellä tasollaan ollen noin 1,9 miljardia euroa. Rehukaupan kokonaismarkkinat kasvoivat hieman, kun taas viljakaupan alenivat. Traktori- ja puimurikaupan kokonaismarkkinat kasvoivat. Työkonekauppa pysyi edellisvuosien tasolla.

Hotelli- ja ravintola-alan myynnin arvo nousi viime vuoden alkupuoliskolla prosentin verran. Palvelujen kysyntä supistui samassa suhteessa myyntihintojen kohottua noin 2 prosenttia. Alan tarjonta kasvoi lievästi edelleen, joten kapasiteetin käyttöastekin aleni jonkin verran. Suomen majoi- tusliikkeissä yövyttiin tammi-marraskuussa 2002 15,1 miljoonaa kertaa, mikä on saman verran kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona. Huonekäyttöaste oli tammi-marraskuussa 49,2 prosenttia.

Konsernirakenteen muutokset

Katsauskauden muutokset

Katsauskauden alussa SOK:n kolme kiinteistötytäryhtiötä myi Osuuskauppa Hämeenmaan toimialueella sijaitsevat liikekiinteistönsä Osuuskauppa Hämeenmaalle.

SOK:n tytäryhtiö Sokotel Oy myi helmikuun alussa Joensuuissa toimivan Sokos Hotelli Vaakunan liiketoiminnan Pohjois-Karjalan Osuuskaupalle.

Kuusinen Oy:n liiketoiminta myytiin maaliskuun alussa TFG Retail Oy:lle.

Aikaisemmin 50-prosenttisesti omistetusta Tallinnassa toimivasta ketjuohjaus- ja hallintopalveluyhtiöstä Hansacoop Oü:sta tuli huhtikuun alussa toteutetun osakekaupan jälkeen SOK:n kokonaan omistama tytäryhtiö. Sanottu yhtiö fuu-

sioitiin joulukuussa Tallinnassa marketkauppaa harjoittavaan Prisma Peremarket AS:iin, jonka nimi aikaisemmin oli Hansafood AS.

Pääosin Jyväskylän Sokoksen käytössä oleviin tiloihin oikeuttavat kahden kiinteistötytäryhtiön osakkeet myytiin huh-tikuun lopussa Osuuskauppa Keskimaalle.

SOK myi kesäkuun loppupuolella kahden Espoossa tonttimaata omistavan kiinteistötytäryhtiönsä osakkeet Helsingin Osuuskauppa HOK:lle tulevia liikepaikkatarpeita varten.

Autojen maahantuontia harjoittava Oy Maan Auto Ab sulautui kesäkuun lopulla vähittäiskauppaa harjoittavaan Automaa Oy:öön. Samalla Automaa Oy:n nimi muutettiin Maan Auto Oy:ksi.

SOK:n hotelli- ja ravintolatoimintaa harjoittava tytäryhtiö Sokotel Oy osti lokakuun lopulla Helsingin Länsisataman tuntumassa sijaitsevan Seaside hotellin liiketoimintaa harjoittavan yhtiön osakekannan.

Tytäryhtiö AS Kommet Auto on vuoden lopulla perustanut ZAO Kom-Motors -nimisen yhtiön, joka harjoittaa Pietarissa Peugeot-autojen maahantuontia.

Kahdeksan kokonaan omistetun, liiketoimintaa harjoittamattoman tytäryhtiön purkuprosessi saatiin loppuun syksyn aikana. Lisäksi on fuusioitu yksi tytäryhtiö SOK:hon. Em. järjestelyillä ei ole taloudellista merkitystä.

Katsauskauden jälkeiset muutokset

Vuoden 2003 alussa SOK perusti North European Oil Trade Oy:n, jonka tehtävänä on hankkia keskitetysti polttonesteitä S-ryhmän ABC-liikennemyymälä- ja automaattiasemakettajulle.

Tallinnassa tavaratalotoimintaa harjoittanut yhtiö Tenco Eesti AS puretaan vuonna 2003.

Euroopan komissio hyväksyi kaupan, jossa Hankkija-Maatalous Oy:stä tulee logistiikkayhtiö Movere Oy:ssä vähemmistöosakas tasaosuuksin yhdessä Suomen Rehu Oy:n ja Kembra Agro Oy:n kanssa.

Liikevaihto

SOK-yhtymän liikevaihto oli 2998 milj. euroa, jossa oli lisäystä 2,8 prosenttia edellisen vuoden arvoon verrattuna. Autokaupan liikevaihdon kasvu oli merkittävä sekä Suomessa että myös Virossa ja Latviassa toimivissa autokaupan yhtiöissä. Merkittävästi kasvoi myös Tallinnassa Prisma-liiketoiminnan liikevaihto. SOK:n liikevaihtoon ei ole sisällytetty osakkuusyhtiö Inex Partners Oy:n SOK:n kautta tapahtuvaa OVT-laskutusta.

SOK-yhtymän liikevaihto toimialoittain

	Milj. € 1.1.-31.12. 2002	Milj. € 1.1.-31.12. 2001	±Ed.v. %
Maatalous- ja rautakauppa	768	755	1,6
Hotellit ja ravintolat	160	169	-5,2
Autokauppa	284	246	15,7
Sokokset	126	125	1,5
Marketkauppa	32	21	53,5
Käyttötavarahankinta	408	407	0,3
OVT-laskutus	1 211	1 172	3,3
Kiinteistö-, vuokraus- ja muu palvelutoiminta	187	187	0,2
Myyty ja lopetettu liiketoiminta	5	24	-79,5
Eliminoinnit	-184	-191	-3,7
Yhteensä	2 998	2 915	2,8

Maatalous- ja rautakaupan yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 1,6 prosenttia. Hankkija-Maatalous Oy:n liikevaihto kasvoi 1,9 prosenttia maataloustavarakaupan kokonaismarkkinoiden pysyessä edellisen vuoden 1,9 miljardin euron tasolla. Kasviravinteiden ja maatalouskemikaalien myynti laski hieman. Siementen ja rehujen myynti puolestaan kasvoi. Viljakaupassa ei ylletty edellisen vuoden tasolle. Konekaupassa, erityisesti traktorimyyntissä, menestyttiin edellistä vuotta paremmin. Myös rauta- ja puutarhakauppa kasvoivat hieman edellisestä vuodesta. Vakiintuvilla kokonaismarkkinoilla yhtiö menestyi keskimääräistä paremmin.

SOK-yhtymässä hotelli- ja ravintolatoimintaa harjoittavan Sokotel Oy:n liikevaihto pieneni 5,2 prosenttia. Alan yleisen kehityksen arvioidaan viime vuonna olleen lievästi positiivinen. Sokotel Oy:n liikevaihdon pienemiseen vaikuttivat lähinnä pääkaupunkiseudun suurten hotelliyksikköjen uudistustyöt sekä ravintolakaupan jääminen tavoitteistaan. Liikevaihdon laskusta huolimatta yhtiön tulos parani edellisestä vuodesta. Yhtiön hotellien käyttöaste nousi 67 prosenttiin. Marraskuun tietojen pohjalta koko toimialalla käyttöaste las-ki noin yhdellä prosenttiyksiköllä 49 prosenttiin. Yhtiön käyttöaste ja huonetuotto ovat pysyneet selvästi alan keskiarvojen yläpuolella. Yhtiö myi Sokos Hotel Joensuun Vaakunan liiketoiminnan alkuvuodesta ja hankki loppuvuodesta omistukseensa Merikampin Hotelli Oy:n osakekannan ja sen myötä Hotelli Seaside liiketoiminnan. Hotelli Seaside on liitetty Radisson SAS -ketjuun tammikuussa 2003.

Yhtymän autokaupan liikevaihto kasvoi noin 15,7 prosenttia vuoden 2001 arvoon verrattuna. Liikevaihto kasvoi

hyvin sekä kotimaan että yhtymän Virossa ja Latviassa toimivien autokaupan yksiköiden osalta. Maan Auto Oy:n maahantuomien Peugeot-henkilöautojen markkinaosuus kasvoi 6,3 prosentista 6,6 prosenttiin. Peugeot-pakettiautojen markkinaosuus laski 5,6 prosentista 5,1 prosenttiin. Liikevaihto Viron ja Latvian autokauppayhtiöissä oli yhteensä 69 milj. euroa. Yhtiöiden liikevaihdon kasvu oli 33 prosenttia. Yhtiöiden edustaman Peugeotin markkinaosuus laski hieman Virossa ollen 15,1 prosenttia ja nousi Latviassa 8,9 prosenttiin.

SOK-yhtymä harjoitti Sokos-liiketoimintaa SOK:n ja alueosuuskauppojen yhteisesti omistamissa yhtiöissä Helsingissä, Tapiolassa sekä Turussa, Porissa ja Tampereella. Sokos-liiketoiminnan myynnin kehitystä häaitsivat Helsingissä kiinteistön korjaustyöt ja Porissa tavaratalon uudistaminen. Sokos-yhtiöiden liikevaihto kuitenkin kasvoi edellisvuodesta 1,5 prosenttia ja oli suunnitellulla tasolla. SOK-yhtymän käyttötavarahankinnan liikevaihto oli edellisen vuoden tasolla.

Tulos

SOK-yhtymän liikeylijäämä oli budjetoitua ja edellisvuotta parempi. Merkittävimmät tekijät tähän olivat liiketoiminnan tuloksen paraneminen, liiketoiminnan muiden tuottojen kasvaminen, osuuden osakkuusyritysten tuloksesta kasvaminen sekä edellisenä vuonna lopetettujen tai uudelleen järjestelyjen liiketoimintojen vaikutukset. Liiketoiminta lopetettiin päätösten mukaan Tallinnan tavaratalon sekä HOT Kodin tekniikka Oy:n kodinkonekaupan osalta. Kuusinen Oy:n liiketoiminta myytiin ja Netista Oy:n liiketoimintaa jatkettiin supistetussa muodossa.

SOK-yhtymän ylijäämä ennen satunnaisia eräiä oli 55 milj. euroa. Edellisenä vuonna vastaava tulos oli 39 milj. euroa. Em. tulos sisältää liiketoiminnan muut tuotot, osuuden osakkuusyritysten tuloksista, arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä ja sijoituksista sekä niiden palautukset ja pakollisten varausten muutoksen. Yhtymän sijoitetun pääoman tuotto oli 8,4 prosenttia (6,4 % ed.v.).

Ylijäämän ennen satunnaisia eräiä kasvuun vaikuttivat merkittävästi liiketoiminnan tuloksen paranemisen lisäksi muiden tuottojen (käyttöomaisuuden myyntivoittojen) kasvaminen 7 milj. eurolla sekä osuus osakkuusyritysten tuloksista, joka kasvoi 15 milj. euroa.

Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä olivat arvonalentumisia mm. kalustosta ja muista pitkävaikutteisista menoista.

SOK-yhtymän nettorahoituskulut olivat positiiviset kuten edellisenäkin vuonna, mutta 3 milj. euroa edellistä vuotta pienemmät. Tämä johtui vuonna 2001 tapahtuneista suurimmista pysyvien vastaavien sijoituksiin tehtyjen arvonalennusten palautuksista.

Maatalous- ja rautakaupan liikevoitto oli budjetoitua tasolla joskin edellistä vuotta heikompi. Hotelli- ja ravintola-toimialan liikevoitto oli selvästi budjetoitua parempi ja edellisen vuoden tasolla. Autokaupan liikevoitto oli budjetoitua ja edellistä vuotta parempi. Sokos-liiketoiminnan liiketulos oli budjetoitua heikompi mutta edellisen vuoden tasolla. Kiinteistötoimintojen liikevoitto oli budjetoitua ja edellistä vuotta parempi.

SOK-yhtymän liikevoitto toimialoittain

	Milj. € 1.1.-31.12. 2002	Milj. € 1.1.-31.12. 2001
Maatalous- ja rautakauppa	9,7	12,6
Hotellit ja ravintolat	11,6	11,6
Autokauppa	4,1	3,6
Sokokset	-0,3	-0,3
Marketkauppa	-0,6	-0,9
Käyttötavarahankinta	3,7	-0,4
OVT-laskutus	0,3	0,2
Kiinteistö-, vuokraus- ja muu palvelutoiminta	12,6	10,0
Myyty ja lopetettu liiketoiminta	-0,5	-4,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	11,7	-3,1
Eliminoinnit	2,7	5,8
Yhteensä	55,0	35,1

SOK:n toiminta

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK:n liiketoiminta muodostuu ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille. S-ryhmän muun liiketoiminnan kannalta merkittäviä palveluita ovat lisäksi hankintapalvelut, vuokrauspalvelut ja teollisuuden suoraan ketjuyksiköille toimittamien tavaroiden valikoimajana laskutuspalvelut. Valtakunnallisten tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajien palvelutarjontaa. Lisäksi SOK harjoittaa market- ja autokauppaa tytäryhtiöidensä sekä maatalouskauppaa osakkuusyrityksensä kautta Baltian alueella.

SOK:n liikevaihto oli 1668 milj. euroa ja siinä oli lisäystä 11,7 prosenttia edellisen vuoden arvoon verrattuna. Kasvuun vaikutti erityisesti SOK:n OVT-laskutuksen lisääntyminen. Tämä aiheutui pääasiassa OVT-laskutuksen piiriin tulleista uusista yksiköistä.

SOK:n ylijäämä ennen satunnaisia eräiä oli 4 milj. euroa, kun edellisenä vuonna vastaava alijäämä oli 9 milj. euroa. Ylijäämän paraneminen aiheutui pääasiassa liiketoiminnan muiden tuottojen (käyttöomaisuuden myynnit) lisääntymisestä ja nettorahoituskulujen kääntymisestä positiivisiksi. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät vuokrat ovat pääosin SOK-yhtymän tai muille S-ryhmän yrityksille edelleen vuokrattujen tilojen vuokratuloja.

Investoinnit ja käyttöomaisuuden myynnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat eli investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 43 milj. euroa. Keskeisinä kohteina olivat liiketoimintaryhmien investoinnit myynti- ja pal-

velutiloihin ja eri toimintojen tietojärjestelmähankkeet. Merkittävimmät investoinnit viime vuonna olivat Tallinnassa ostettu Primo Market -tavaratalon liiketoiminta, jonka toiminta muutettiin Prisma-ketjun mukaiseksi sekä Helsingin Vaakuna-hotellin korjaustyöt.

Pysyvien vastaavien ja liiketoimintojen myynnit olivat vastaavasti 27 milj. euroa. Suurin kohde oli Jyväskylän Sokoskiinteistön myynti Keskimaa Osk:lle

Rahoitus

Euroalueen lyhyet korot pysyivät vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla edellisen vuodenvaihteen tasolla, mutta laskivat loppuvuoden aikana selvästi. Pidemmät korot nousivat alkuvuonna voimakkaasti ja kääntyivät loppukeväästä yhtä jyrkkään laskuun.

SOK-yhtymän nettorahoituskulut ilman pysyvien vastaavien sijoitusten arvonalentumisia olivat 1 milj. euroa, jossa oli vähennystä edellisvuoden arvosta 2 milj. euroa.

SOK-yhtymän rahoituslaskelman mukainen kassavirta ennen rahoituseriä oli 42 milj. euroa positiivinen.

Yhtymän velkaantuneisuus aleni edelleen tilikauden aikana, jota kuvastaa omavaraisuusasteen kasvaminen 33,2 prosentista 34,1 prosenttiin sekä gearing-tunnusluvun arvon lasku 21:stä 10:een. Tilikauden lopussa korolliset nettovelat olivat 44 milj. euroa, jossa oli vähennystä edellisvuoteen 45 milj. euroa.

Likvidit varat olivat vuoden lopussa 421 milj. euroa. Lisäksi yhtymällä oli 220 milj. euroa käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä, joista 176 milj. euroa oli pitkäaikaisia.

Henkilöstö

Tilikauden aikana SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 4126 henkilöä. SOK-yhtymän henkilömäärä oli vuoden 2002 lopussa 4645 henkilöä, josta SOK:n henkilöstöä oli 505 (10,9 %) ja tytäryhtiöiden 4140 (89,1 %) henkilöä. Henkilömäärä lisääntyi edellisvuotisesta 108 henkilöllä (2,4 %).

Henkilökunnan määrää lisäsivät syksyllä 2002 Tallinnassa avatut kaksi Prismaa. Henkilöstöstä työskenteli vuoden lopussa ulkomailla yhteensä 655 henkilöä.

Toisaalta henkilömäärää vähensivät HOT Kodintekniikka Oy:n kodinkonekaupan lopettaminen ja Kuusinen Oy:n liiketoiminnan myynti. Tallinnan Sokos-tavaratalon liiketoiminnan lopettamisen yhteydessä sen henkilöstö pääosin siirtyi SOK-yhtymän Prisma-liiketoimintaa harjoittavan AS Prisma Peremarketin henkilöstöön.

Tietoja SOK:n johdosta ja tilintarkastajista

SOK:n hallituksen puheenjohtajana toimi pääjohtaja Jere Lahti 31.7.2002 saakka. Hallituksen puheenjohtajana 1.8.2002 aloitti pääjohtaja Kari Neilimo, joka oli SOK:n hallintoneuvoston puheenjohtajana vuodesta 1991. Samalla hallintoneuvoston uutena puheenjohtajana 24.4.2002 aloitti toimitusjohtaja Otto Mikkonen Joensuusta. Pääjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat vuonna 2002 toimineet hallintojohtaja Jukka Salminen, toimitusjohtaja Leo Laukkanen, toimitusjohtaja Kalle Lähdesmäki, SOK:n kenttäryhmän johtaja Reijo Lähteenmäki, toimitusjohtaja Kuisma Niemelä, toimitusjohtaja Eero Saukkonen ja toimitusjohtaja Jouko Vehmas.

Tilintarkastajina ovat vuonna 2002 toimineet KHT Tomi Englund, KHT Juhani Heiskanen ja KHT Tapani Rotola-Pukkila.

SOK:n hallintoneuvosto on nimittänyt SOK:n hallitukseen 1.1.2003 alkavaksi vuoden toimikaudeksi: pääjohtaja Kari Neilimo puheenjohtaja, hallintojohtaja Jukka Salminen, toimitusjohtaja Arto Hiltunen, toimitusjohtaja Kalle Lähdesmäki, SOK:n kenttäryhmän johtaja Reijo Lähteenmäki, toimitusjohtaja Kuisma Niemelä, toimitusjohtaja Eero Saukkonen ja toimitusjohtaja Jouko Vehmas.

SOK:n pääjohtajan apuna SOK-yhtymän ja S-ryhmän strategisessa johtamisessa on ollut SOK:n johtajisto, johon ovat vuoden 2002 aikana kuuluneet hallintojohtaja Jukka Salminen, kenttäryhmän johtaja Reijo Lähteenmäki, kehitystoimintojen johtaja Taavi Heikkilä, toimitusjohtaja Ensio Hytönen, erikoisliikeryhmän johtaja Reijo Kaltea, autokaupparyhmän johtaja Risto Mäkeläinen, toimitusjohtaja Matti Pulkki, market-ketjun johtaja Antti Sippola ja henkilöstötoimintojen johtaja Aino Toikka.

Alkaneen vuoden näkymät

Vuoden 2003 talousnäkymiä varjostaa riskejä sisältävä maailmanpoliittinen tilanne. Maamme bruttokansantuotteen odotetaan kuitenkin kasvavan tänä vuonna vajaat kolme prosenttia edellisen vuoden arvoon suhteutettuna. Yksityisten palvelujen kysynnän kasvun arvioidaan nousevan 3,5 prosenttiin.

Yksityisen kulutuksen määrä on viime vuosina kohonnut ostovoiman kasvun tahdissa. Kotitalouksien reaalisen ostovoiman kasvun voimistuessa tänä vuonna yksityisten kulutusten kasvun arvioidaan 3 prosenttia vuoden 2002 arvoon verrattuna.

Kotitalouksien odotukset oman taloudellisen tilanteensa kehityksestä ovat pysyneet edelleen hyvinä, vaikka maan taloudellisen tilanteen odotetaan kehittyvän melko hitaasti.

Kuluttajahintojen nousun arvioidaan jäävän vajaaseen 2 prosenttiin ja vähittäiskaupan myynnin määrän odotetaan kasvavan noin 3 prosenttia viime vuoden tasoon suhteutettuna.

SOK-yhtymän operatiivisen tuloksen odotetaan olevan jonkin verran heikompi kuin vuonna 2002. Liiketoimintayhtiöiden tuloksen odotetaan kuitenkin olevan edellisen vuoden tasolla. Sokos-liiketoiminnan tuloskehityksen ennakoidaan olevan positiivinen. Autokaupan tuloksen arvioidaan olevan edellisen vuoden tasolla. Hotelli- ja ravintola-toimialan tuloksen odotetaan hieman paranevan. Maatalouskaupan tuloksen arvioidaan pysyvän viime vuoden tasolla. Market-kaupan tuloksen odotetaan paranevan. Kiinteistötoimintojen tuloksen ennakoidaan heikkenevän menossa olevien ja käynnistyvien investointihankkeiden johdosta.

Helsingissä
12. päivänä helmikuuta 2003

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN KESKUSKUNTA

Hallitus

KONSERNITULOSLASKELMA, Milj. €

	1.1.–31.12.2002	1.1.–31.12.2001	Muutos
Liikevaihto	2 997,8	2 915,0	82,8
Liiketoiminnan muut tuotot	9,5	2,3	7,1
Materiaalit ja palvelut	2 614,7	2 532,8	81,9
Henkilöstökulut	142,8	141,8	1,0
Poistot ja arvonalentumiset	34,6	35,1	-0,5
Liiketoiminnan muut kulut	171,8	169,5	2,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksista (+/-)	11,7	-3,1	14,7
Liikelylijäämä	55,0	35,1	20,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista (+/-)	-0,1	-0,2	0,1
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-0,6	-2,8	2,2
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,9	6,5	-5,6
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	55,2	38,6	16,6
Satunnaiset tuotot		0,0	0,0
Satunnaiset kulut		-6,0	6,0
Ylijäämä ennen veroja	55,2	32,6	22,6
Välittömät verot (+/-)	-10,7	-1,0	-9,7
Vähemmistön osuus (+/-)	-0,3	-0,1	-0,3
Tilikauden ylijäämä	44,2	31,5	12,6

KONSERNITASE

VASTAAVAA Milj. €	31.12.2002	%	31.12.2001	%
Aineettomat hyödykkeet	48,0	3,5	49,3	3,7
Aineelliset hyödykkeet	327,8	23,9	361,7	27,1
Sijoitukset	120,6	8,8	119,2	8,9
Vaihto-omaisuus	133,2	9,7	128,7	9,6
Saamiset *)	321,6	23,4	354,1	26,5
Rahoitusarvopaperit	402,7	29,3	300,1	22,4
Rahat ja pankkisaamiset	18,2	1,3	23,9	1,8
Taseen loppusumma	1 372,1	100,0	1 336,8	100,0

VASTATTAVAA Milj. €	31.12.2002		31.12.2001	
Osuuspääoma	78,4	5,7	67,9	5,1
Muu oma pääoma	358,2	26,1	346,4	25,9
Pääomalaina	20,2	1,5	20,2	1,5
Vähemmistöosuus	16,8	1,2	16,4	1,2
Pakolliset varaukset	11,8	0,9	21,1	1,6
Pitkäaikainen vieras pääoma **)	49,7	3,6	63,6	4,8
Lyhytaikainen vieras pääoma	837,1	61,0	801,2	59,9
Taseen loppusumma	1 372,1	100,0	1 336,8	100,0

*) sisältää laskennallisen verosaamisen

**) sisältää laskennallisen verovelan

VASTUUSITOUMUKSET, Milj. €

	31.12.2002	31.12.2001	Muutos
Annetut pantit ja vastuusitoumukset			
Omasta velasta			
Pantit	11,0	22,3	-11,3
Kiinnitykset	45,6	45,5	0,1
Takaukset	20,5	31,9	-11,4
Osakkuusyritysten velasta			
Takaukset	4,8	2,9	1,9
Osuuskauppakonsernien velasta			
Takaukset	8,7	13,0	-4,3
Muiden velasta			
Takaukset	0,2	0,2	0,0
Muut omat vastuut:			
Leasingvastuut	17,7	8,6	9,1
Osamaksukannan takaisinostovastuut	77,0	62,7	14,3
Muut takaisinostovastuut	70,1	64,5	5,6
Muut annetut pantit	0,6	2,2	-1,6
Muut annetut takaukset	41,8	55,3	-13,5
Muut annetut kiinnitykset	13,5	13,5	0,0

Vuokravastuut:
S-ryhmän käytössä olevat vuokratut liikepaikat on turvattu pääsääntöisesti pitkäaikaisilla sopimuksilla, joista SOK-yhtymällä on vuokravastuita.

Johdannaissopimuksista johtuva vastuu, Milj. €

	Kohde- etuuden arvo 31.12.2002	Käypä arvo 31.12.2002	Josta avoimien sopimusten kohde-etuuden arvot 31.12.2002	Avoimien käyvät arvot 31.12.2002	Kohde- etuuden arvo 31.12.2001	Käypä arvo 31.12.2001
Korkojohdannaiset						
Termiinisopimukset	188,8	-0,9	188,8	-0,9	345,9	-0,0
Optiosopimukset						
Ostetut	92,0	0,1	0,0	0,0	180,0	0,0
Asetetut	92,0	-0,1	0,0	0,0		
Koronvaihtosopimukset	186,4	-0,7	143,4	-0,7	182,9	1,3
Valuuttajohdannaiset						
Termiinisopimukset	26,5	0,2	26,3	0,2	30,4	0,1
Sähköjohdannaiset						
Termiinisopimukset	11,3	2,6	5,6	2,7	2,4	0,1
Sähköswapit					0,4	0,0

Kokonaisriskiasemaa tarkasteltaessa on johdannaisten lisäksi huomioitava suojattavien tase-erien positio. Tilikauden lopussa avoimena olleita johdannaissopimuksia on käytetty pääasiassa konsernin valuutta-, korko- ja hintariskin hallintaan. Avoimet koronvaihtosopimukset ovat 1–5 vuoden mittaisia. Avoimet sähkötermiinisopimukset erääntyvät seuraavan 2 vuoden kuluessa. Muut avoimet johdannaissopimukset ovat alle vuoden mittaisia.

Johdannaisten käyvät arvot perustuvat markkina-arvoihin tai tulevien kassavirtojen nykyarvoihin.

Tilinpäätöstiedotteen luvut ovat tilintarkastamattomia.

www.s-kanava.net